

Trouwen als waagstuk en opdracht - Kerk en Theologie - Reformatorisch Dagblad

Trouwen als waagstuk en opdracht

16-09-2009 07:45 | Ds. A. Baas

„God heeft ons geschapen als mannelijk en vrouwelijk om elkaar te helpen en bij te staan in alle dingen van tijd en eeuwigheid. Om elkaar in Gods Naam gelukkig te maken en te doen leven in de ware christelijke vrijheid.”

Is trouwen een zaak van troost of van dreiging?
Twee onlangs verschenen boeken confronteren de lezer met die vraag. Uit beide blijkt dat het huwelijk niet bedoeld is voor zelfontplooiing, maar voor groei in de relatie met God en met elkaar. De heilige staat van het huwelijk is een zaak die in het geloof verstaan en genoten moet worden: tot Gods eer, tot onze troost en tot opbouw van de gemeente.

Wie durft er nog te trouwen? Tijdens huwelijks catechese vroeg ik

meer dan eens of men echtparen voor ogen had van wie men zei: „Zo willen we ook getrouwd zijn!” Het bleef soms angstig stil. Een huwelijk begint vaak zo mooi, maar blijkt enorm kwetsbaar. Het aantal echtscheidingen in de kring van de lezers van deze krant is de laatste jaren

onrustbarend gestegen. Velen denken te weten wat “lieven” is, maar of ze van “trouwen” weten, is de vraag.

Hans Schaeffer (1972), theoloog en predikant van de gereformeerde kerk van Wageningen, schreef een behartigenswaardig boek over huwelijk en schepping. Wie het huwelijk lichtvaardig noch gedachteloos wil aangaan, doet er goed aan dit boek ter hand te nemen.

Het is echt een bezinningsboek. Alleen de titel al prikkelt tot lezen: “Trouwen – als je vrijheid je lief is”. Hoe vaak hoor je niet dat men (nog) geen huwelijksrelatie wenst omdat men (nog) vrij wil zijn. Larieloek. Tijdgeest! Die moet weerstaan worden.

Schaeffer toont vanuit de Bijbel aan dat God ons geschapen heeft als mannelijk en vrouwelijk om in de relatie met God en de naaste in de ware vrijheid te leven. Dan is het huwelijk niet bedoeld voor zelfontplooiing, maar geeft het je de kans om te groeien in de relatie met God. Elkaar helpen en bijstaan in alle dingen van tijd en eeuwigheid. Elkaar in Gods Naam gelukkig maken en doen leven in de ware christelijke vrijheid.

Tegenspoed en kruis

In dat licht schrijft de auteur over geloven in de Schepper, Die we met de kerk van alle eeuwen in Christus als onze Vader mogen leren kennen en belijden. In Zijn licht spreken we niet over “natuur”, maar over “schepping”. Gods schepping en het kwaad, het onrecht, de zonde en de gebrokenheid komen aan de orde. Zaken die in het huwelijksleven actueel zijn: tegenspoed en kruis. Zaken die ons overkomen, die we onszelf aandoen en die we elkaar aandoen. In al dat bittere richt God het kruis op. Zo wordt het bitter zoet voor eenieder die in zijn huwelijksleven naar God dorst.

Indrukwekkend is wat de schrijver betoogt inzake het huwelijk en het eeuwige leven. „Gods oorspronkelijke scheppingsbedoeling met de band tussen een man en een vrouw hier op aarde, zal op de nieuwe aarde niet volstrekt afwezig zijn.” Zo'n uitspraak roept vragen op en vereist Bijbelstudie.

In het slothoofdstuk gaat de schrijver in op de vraag of trouwen nu iets is waardoor je troost krijgt, of dat het meer lijkt op iets dreigends. Het huwelijk als aangevochten zaak krijgt aandacht, alsook de plaats van de seksualiteit. „Hoe ver moet je gaan?” Ook echtscheiding komt aan de orde.

„God wil Zijn hulp en bijstand bewijzen ook dan als we het allerm minst verwachten”, is het thema van het slot van het boek. Hij geeft kracht om eerlijk te zijn tegenover jezelf en tegenover de ander. Hij geeft kracht om te genieten. Hij wil kracht geven om de toekomst aan te kunnen. Het geheim in dit alles is „staan in de vrijheid van Christus.”

Diepgravend

Het is Paulus die ons in Efeze 5 uitdaagt om wat betreft het huwelijk dieper, verder te kijken dan onze neus lang is. Daarover gaat "Geopende ogen. Dit geheimenis is groot", een ander boek over het huwelijk, van de hand van de theoloog drs. J. G. Hoekstra.

Hij schreef een diepgravend boek waarin Efeze 5 als goudmijn wordt betreden. Gods plan en blauwdruk met de schepping van de mens als man en vrouw komen aan de orde. Onderdanigheid en gelijkwaardigheid belicht Hoekstra op Bijbelse wijze. Het hoofdstuk "Herbouw de muren, herstel de poorten" behandelt zaken als een relatie met een ongelovige, samenwonen, echtscheiding, zich gelijkslachtig richten en uiten. Binnen de context van Gods bedoeling met de schepping, de positie van Jezus Christus en de rol van de gemeente wordt over het huwelijk geschreven.

De noten zijn talrijk, de geraadpleegde literatuur indrukwekkend. Een lijst van internetbronnen en een register van Schriftplaatsen maken het boek tot een bron waaruit in de voorbereiding voor huwelijkscatechese en gesprekskring rond de zaak van het huwelijk heerlijk kan worden geput. Dit boek is een naslagwerk.

Ik beveel beide uitgaven van harte aan. Het boek van Schaeffer is uitnemend geschikt voor een gesprekskring over de heilige staat van het huwelijk en het leven daarin. Elk hoofdstuk besluit met een aantal gespreksvragen.

Gemeente als context

Het is de hoogste tijd om ernst te maken met de woorden uit het klassiek-gereformeerde formulier om het huwelijk te bevestigen in het midden van de gemeente: „gelijk een getrouw en godvrezend man”, en „gelijk een vrome en getrouwe (huis)vrouw.” Komt dit in het huwelijksgesprek aan de orde?

Het heilig avondmaal, de heilige doop en ook de heilige staat van het huwelijk zijn zaken die in het geloof verstaan en genoten dienen te worden. Dat is tot Gods eer, tot onze troost en tot opbouw van de gemeente. Hiermee wil ik het huwelijk geen sacrament noemen in de zin zoals wij over de twee sacramenten spreken. Maar dat hierover meer te zeggen valt, leerde ik bij Hoekstra.

N.a.v. "Trouwen – als je vrijheid je lief is", door Hans Schaeffer; uitg. Van Wijnen, Franeker, 2008; ISBN 978 90 5194 334 4; 160 blz.; € 14,95;"Geopende ogen. Dit geheimenis is groot", door drs. J. G. Hoekstra; uitg. Theologia, Dordrecht, 2008; ISBN 978 90 5719 162 6; 249 blz.; € 19,95.